

KLØVERSTIERNE – find lykken i det fri

RØD RUTE - 7.5 km.

Velkommen på en spændende gå, løbe eller cykeltur rundt i din by og dens historie. Her kan du se lidt info om de forskellige interessepunkter på den Røde Kløversti.

1. Stationen. Hedehusene voksede efter år 1900 med rasende fart. Industrier skød op som paddehatte og den gamle station var snart alt for lille. Efter flere års tilløb fik man endelig opført en ny station. Den 1. juni 1917 trillede det første tog ind på perronen og passagererne kunne nyde synet af den nye bygning, tegnet af arkitekt Heinrich Wenck i stilarten Bedre Byggeskik med elementer af nyklassicisme. Wenck var også arkitekten bag Københavns Hovedbanegård og Østerport Station. I dag bruges stationen som projekthus til forskellige kulturelle formål.

2. Gammelsøhøj. Hedehusene er en rimelig ny by – en stationsby – og når du nu står ved en gammel bronzealderhøj kaldet Gammelsøhøj, så viser det, at der boede mennesker her for 3000 år siden. Det er nok ikke en hr. "hvem som helst", der har fået sådan en begravelse.

3. Forskolen og Kallerup mejeri. En by har behov for en skole, og den røde bygning fra 1907 var skole med 1. og 2. klasse indtil 1967 med ét klasselokale og en lejlighed på 1. sal til læreren. Parkeringspladsen foran bygningen var skolegård, og der var toiletbygning i den ene side af pladsen. Den hvide bygning her på samme side var tidligere et privat mejeri, Kallerup mejeri, der tog mod råmælk fra de mindre landbrug. Det fungerede fra 1907 til 1930'erne.

4. Kallerup Huse. Kallerup landsby eller Kallerup Huse er kommunens mindste landsby. Heldigvis har hverken byudvikling eller motorvej sat en stopper for et velbevaret landsbymiljø, hvor vi stadig kan nyde synet af Kallerupgaard, Hulkærgaard og den gamle Møllegaard. En stor del af Kallerups marker udgør i dag de centrale dele af Hedehusene.

5. Den gamle møllebakke. Dette høje punkt er Møllebakken, der ligger i Fløng, og forhøjningen på toppen er en bronzealderhøj – hvilket dejligt sted at blive begravet – her er virkelig udsyn til alle sider. Fløng landsby har naturligvis også haft en mølle helt fra 1200'erne, men den sidste er brændt i 1946, og fundamentet til møllen kan du klatre ned i på vejen til selve landsbyen.

6. Fløng Kirke. Den smukke Fløng Kirke. De ældste dele af kirken er fra ca. 1150. Kirken fremstår i dag som kommunens mest velbevarede i en blanding af romansk og gotisk byggestil. Der har været en landsby ved kirken, og der er stadig et par hyggelige gader med små huse øst for kirken. Den hvide moderne bygning foran kirken, er den nye sognegård fra 2010.

7. Helt til Roskilde. Her på toppen af motorvejsbroen, har man mod vest en dejlig udsigt ud over markerne, og ser man fra højre mod venstre, så ligger landsbyen Marbjerg tæt på, men lidt skjult bag beplantningen. Lidt syd for toppen af broen kan man blive fascineret af den til tider massive trafik og samtidigt få udsyn til Roskilde by og tårnene på domkirken.

8. De tre gamle kroer. Her i de små gader var der kroer, før der var en stationsby. På Grannsvej gik Kongens Vej, og kongen var Christian Den 4. der i 1642 fik anlagt sin egen vej fra København til Roskilde, fordi han var træt af den forfærdelige hullede gamle Roskildevvej, hvor røvere havde frit spil. Opsynmandens hus blev senere kongelig privilegeret kro. Ved det nuværende Grannsvej 12 og på Reichelsvej blev endnu to kroer bygget. Disse kroer var smugkroer til 1733.

Gruppen omkring udviklingen af Kløverstierne har arbejdet med udarbejdelse af tekster, med Kortlægningen og det praktiske arbejde omkring etablering af ruterne.

At lave noget sammen til byens rum

Det kan være sjovt og inspirerende at se sin by på nye måder og sjovt at skabe oplevelser for andre ude i byens rum. Denne udgave af den Røde Kløversti har en lokalhistorisk vinkel. Den er blevet udarbejdet i samarbejde med en gruppe af lokal- og byhistorisk interesserede borgere

Flere muligheder med Endomondo

Du kan følge denne Kløversti ved at bruge Endomondos Sports tracking App. Det giver dig også mulighed for at se det digitale informationslag, som er en del af denne rute. Du kan følge ruten på et digitalt kort og finde tekster og lokalhistoriske fotos ved interessepunkterne. Du kan gratis downloade Endomondos App til din smartphone på: www.endomondo.com

Ved at bruge Endomondo som en fleksibel formidlingsplatform, åbner der sig også mulighed for at man på sigt kan udskifte vinklerne på oplevelserne ude i byens rum.

Måske har du selv en god ide til hvordan man på sigt kan skabe nye vinkler til informationerne på Kløverstiernes digitale formidlingsplatform? Det kunne være et digitalt 'naturlag' med fokus på naturen langs ruten eller 'motionsoplevelser' med forskellige opgaver ved interessepunkterne på Endomondo.

Måske har du selv lyst til at præge oplevelserne på Kløverstierne i fremtiden.

endomondo.com og endomondos mobil app, der kan hentes gratis i App Store og på Android Market.

kløverst.dk

Kløverstierne i Danmark er blevet til i et samarbejde mellem Danmarks Idræts-Forbund, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Dansk Firma-Idrætsforbund, Fritidsrådet og 10 pilotkommuner i 2011. Udviklingen af stierne er finansieret af Nordens Fonden og Tips- og Lotteristierne til Fritidsliv. Mere information om Kløverstierne, deres forløb og sevesærligheder kan findes via

KLØVERSTIERNE RØD KLØVERSTI Fløng-Kallerup-Hedehusene

Velkommen på den Røde Kløversti.

Her i folderen kan du lade dig inspirere undervejs og bruge folderen som en guide rundt på turen.

Rigtig god fornøjelse

Høje-Taastrup
Kommune

INTERESSEPUNKTER

Rundt på den Røde Kløverute vil du finde Interessepunkter på opsatte Kløverpæle. Herover kan du se hvordan en Kløverpæl ud.

Alle de Kløverpæle som også er interessepunkter har et skilt med en lille informationstekst om det sted du befinder dig.

1. STATIONEN
2. DE FØRSTE BEBOERE
3. FORSKOLEN
4. KALLERUP HUSE
5. DEN GAMLE MØLLEBAKKE
6. FLØNG KIRKE
7. HELT TIL ROSKILDE
8. DE TRE GAMLE KROER

Følg Kortet: Her på Kortet kan du se hele den røde Kløverute. Ruten er 7,5 km lang og du kan her se hvor på ruten de forskellige interessepunkter er.

Endomondo: Du kan også følge KløVERRUTEN med din mobiltelefon ved brug af mobilapplikationen Endomondo. Du kan hente endomondos mobil app gratis i App Store og på Adroid Market.

Rutens Kløverpile

Du kan gå eller cykle turen rundt ved at følge de røde Kløverpile.

På ruten vil du se at der er forskellige typer skilte med Kløverpile. Nogle er små klistermærker med Kløverpile mens andre er metalskilte. Skiltene sidder på forskellige ting eksempelvis lygtepæle. Nogen sidder også på andre ruters pæle, som f.eks. Marathonringen. Så hold øje når du er rundt på turen.

Herunder kan du se eksempler, så ved du hvad du skal holde øje med når du er ude på ruten.

KLØVERSTIERNE - find lykken i det fri

SORT RUTE - 11 km.

Velkommen på en spændende gå, løbe eller cykeltur rundt i de forskellige landskaber som ligger lige udenfor din by.

1. Stationen. Hedehusene voksede efter år 1900 med rasende fart. Industrier skød op som paddehatte og den gamle station var snart alt for lille. Efter flere års tilløb fik man endelig opført en ny station. Den 1. juni 1917 trillede det første tog ind på perronen og passagererne kunne nyde synet af den nye bygning, tegnet af arkitekt Heinrich Wenck. Wenck var også arkitekten bag Københavns Hovedbanegård og Østerport Station. I dag bruges stationen som projekthus til forskellige kulturelle formål.

2. Arbejdere og handel. Det velbevarede bymiljø i kvarteret omkring Reerslevvej og Nyvej fortæller om Hedehusenes storhedstid. Her ses en kombination af ældre arbejderboliger og villaer til byens handlende. Husene er ikke pralende, men har mange fine detaljer og dejlige haver. Gå selv på opdagelse på kvarterets hyggelige veje.

3. Mælk og kaffe. Hedelykke Andelsmejeri og Kaffesurrogaten 'Danmark'. Hedelykke fremstillede bl.a. noget af landets bedste smør, præmieret og berømt. Kaffesurrogatfabrikken DANMARK havde produktion i de røde murstensbygninger. Med kaffemærker og samlealbums blev det til en mangeårig reklamekamp mod konkurrenten Richs. Vi kan i dag glæde os over, at bygningerne bruges til andre formål.

4. Hedeland. Du står nu i et dejligt naturområde, men sådan har det ikke altid set ud. I slutningen af 1800-tallet fik man øjnene op for værdien i undergrunden, og i området begyndte man at grave efter sand, grus og andre materialer. 100 år senere var det et noget andet landskab, der lå tilbage. De tilstødende kommuner har siden ændret industrilandskabet til et rekreativt område. Gamle tog på en smalsporet industrijernbane kører om sommeren ture fra Hedehusgården,

5. Det flade land. Heden er navnet på området, der dækker trekanten mellem København, Roskilde og Køge. Da den sidste is fra sidste istid smeltede for godt 13.000 år siden, efterlod isen et landskab, som var afhøvlet til en plan moræneflade med en frugtbar blanding af ler, sand, grus og sten.

6. Reerslev kirke. Kirken blev opført i romansk stil i midten af 1100 tallet. Kirken er siden ombygget flere gange, sidste gang med omfattende restaureringer fra 1864 og frem. Kalkmalere fra Isefjordsværkstedet dekorerede kirken i midten af 1470'erne, og vi kan i dag glæde os over de enestående kalkmalerier.

7. Tingstedet og fælleskabet. Landsbyen her var i 1600 tallet kommunens største med 21 gårde. Man var fæstebønder, og jordejerne var herremænd i Roskilde, Københavns Universitet og ved bispem i Roskilde. Det originale tingsted blev brugt til at diskutere dyrkningsfællesskabet i vangebrug. Bønderne sad tæt sammen her i byen, da der kun var 10 sten.

8. Kulturlandskabet. Stien her er markskellet mellem Lundhøjgaard og Reerslevgaard. Flere gårde blev i landsbyen efter udskiftningen i slutningen af 1700 tallet. Et velbevaret stykke kulturlandskab.

9. Tomater og tulipaner. Denne frugtbare egn har forsynet Hovedstaden med grøntsager og blomster. Meget kunne dyrkes på friland, men i løbet af 1800 tallet blev det muligt at forlænge sæsonen med mistbænke og drivhuse. Dagligt blev grøntsager og blomster kørt ind til København

10. NærHeden - Fremtidens forstad. Gammelsømrådet og på den gamle Spæncom-grund vil der over de næste 25-30 år opstå en by med plads til 10.000 nye indbyggere. Høje-Taastrup Kommune og Realdania By vil skabe en CO2-neutral bydel, der skal være intet mindre end et forbillede for fremtidens bæredygtige forstad.

11. Æbler og mursten. Den tidligere frugthave med dejlige æbletræer er sidste lille rest af byens tidligere største arbejdsplads - Hedehus Teglværk og Spæncom, der indtil for få år siden producerede byggematerialer, mursten og betonelementer.

Gruppen omkring udviklingen af Kløverstierne har arbejdet med udarbejdelse af tekster, med kortlægningen og det praktiske arbejde omkring etablering af ruterne.

At lave noget sammen til byens rum og omegn

Det kan være sjovt og inspirerende at se sin by på nye måder og sjovt at skabe oplevelser for andre ude i byens rum. Denne udgave af den Sorte Kløversti har en lokalhistorisk vinkel. Den er blevet udarbejdet i samarbejde med en gruppe af lokal- og byhistorisk interesserede borgere

Flere muligheder med Endomondo

Du kan følge denne Kløversti ved at bruge Endomondos Sports tracking App. Det giver dig også mulighed for at se det digitale informationslag, som er en del af denne rute. Du kan følge ruten på et digitalt kort og finde tekster og lokalhistoriske fotos ved interessepunkterne. Du kan gratis downloade Endomondos App til din smartphone på: www.endomondo.com

Ved at bruge Endomondo som en fleksibel formidlingsplatform, åbner der sig også mulighed for at man på sigt kan udskifte vinklerne på oplevelserne ude i byens rum.

Måske har du selv en god ide til hvordan man på sigt kan skabe nye vinkler til informationerne på Kløverstierne's digitale formidlingsplatform? Det kunne være et digitalt 'naturlag' med fokus på naturen langs ruten eller 'motionsoplevelser' med forskellige opgaver ved interessepunkterne på Endomondo.

Måske har du selv lyst til at præge oplevelserne på Kløverstierne i fremtiden.

endomondo.com og App Store og på Android der kan hentes gratis!

kløversti.dk

Kløverstierne i Danmark er blevet til i et samarbejde mellem Danmarks Idræts-Forbund, Dansk Gymnastik- og Idrætsforening, Dansk Firma-Idrætsforbund, Fritidsrådet og 10 pilotkommuner i 2011. Udviklingen af stierne er finansieret af Norda-fonden og Tips- og Lotteridderne til Fritidsliv. Mere information om Kløverstierne, deres forløb og sevärdigheder kan findes via

KLØVERSTIERNE

SORT KLØVERSTI Hedeland-Reerslev-Hedehusene

Velkommen på den Sorte Kløversti.

Her i folderen kan du lade dig inspirere undervejs og bruge folderen som en guide rundt på turen.

Rigtig god fornøjelse

**Høje-Taastrup
Kommune**

INTERESSEPUNKTER

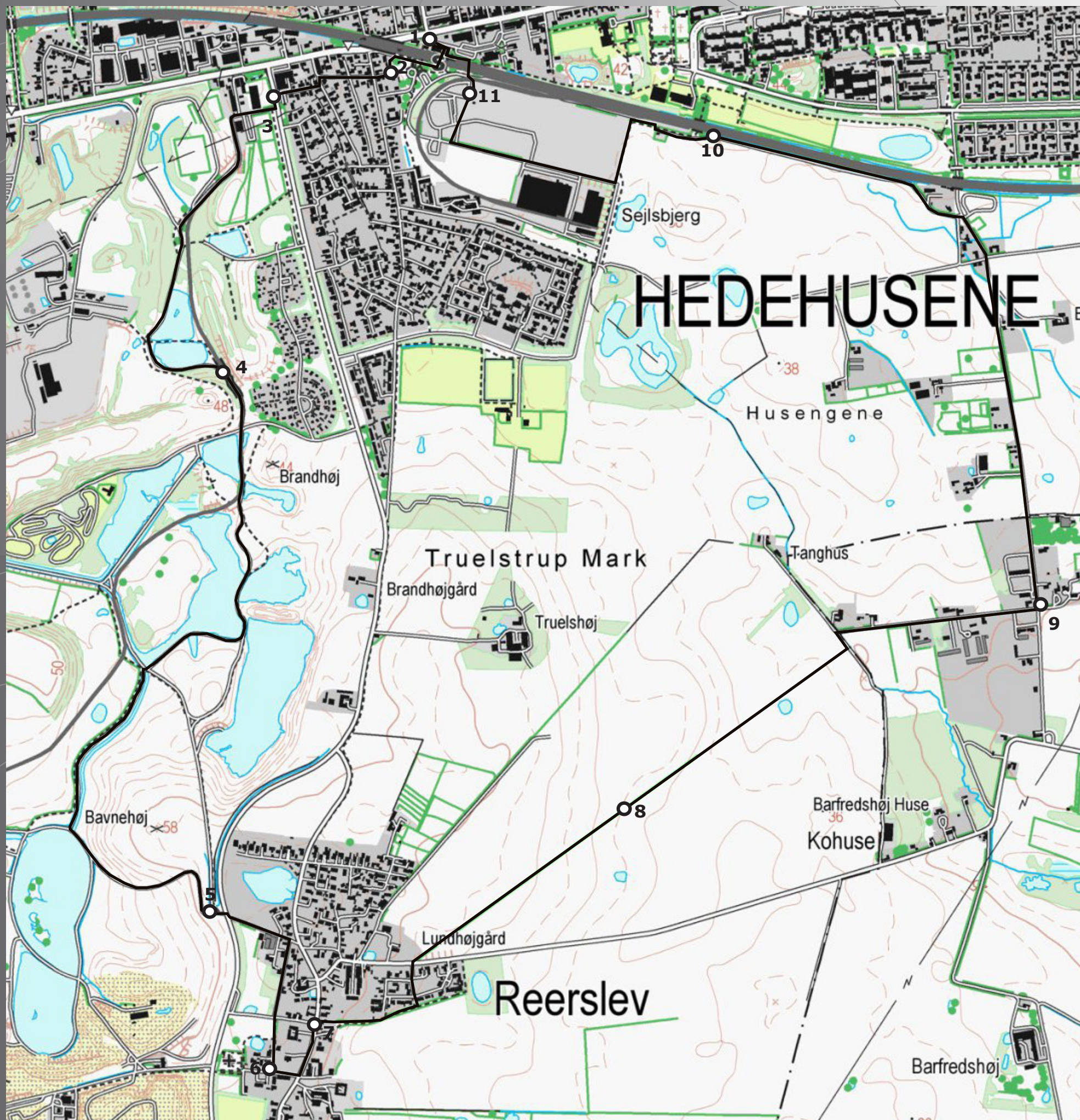
Rundt på den Sorte Kløverrute vil du finde Interessepunkter på opsatte Kløverpæle. Herover kan du se hvordan en kløverpæl ser ud.

Alle de Kløverpæle som også er interessepunkter har et skilt med en lille informationstekst om det sted du befinder dig.

1. STATIONEN
2. ARBEJDERE OG HANDEL
3. MÆLK OG KAFFE
4. HEDELAND
5. DET FLADE LAND
6. REERSLEV KIRKE
7. TINGSTEDET OG FÆLLESKABET
8. KULTURLANDSKABET
9. TOMATER OG TULIPANER
10. NÆRHEDEN-FREMTIDENS FORSTAD
11. ÆBLER OG MURSTEN

Følg Kortet: Her på Kortet kan du se hele den sorte Kløverrute. Ruten er 11 km lang og du kan her se hvor på ruten de forskellige interessepunkter er.

Endomondo: Du kan også følge Kløverruten med din mobiltelefon ved brug af mobilapplikationen Endomondo. Du kan hente endomondos mobil app gratis i App Store og på Adroid Market.

Rutens Kløverpile

Du kan gå eller cykle turen rundt ved at følge de sorte Kløverpile. På ruten vil du se at der er forskellige typer skilte med Kløverpile. Nogle er små klistermærker med Kløverpile mens andre er metalskilte. Skiltene sidder på forskellige ting eksempelvis lygtepæle. Nogen sidder også på andre ruters pæle, som f.eks. Marathonringen. Så hold øje når du er rundt på turen.

Herunder kan du se eksempler, så du ved hvad du skal holde øje med når du er ude på ruten.

